

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת נדרים, דף פ"ד

רבי אליעזר סבר: לא נחשדו עמי הארץ על מעשר עני, כיוון דאילו מפקר נכסיה והוי עני ושקל ליה הוא - לית ליה פסידא. ורבנן סברי: נכסיה לא מפקר איניש, דמירתת דילמא זכי בהו איניש אחרינא, הלכך נחשדו.

מפקר נכסיה - מפקיר נכסיו
ושקל ליה איהו - ולקח אותו בעצמו
דמירתת - שחושש

הסבר: לדעת רבי אליעזר, גם עמי הארץ מפרישים מהפירות והתבואה מעשר עני, משום שאילו היו רוצים, היו יכולים להפקיר את כל נכסיהם ולהיחשב לעניים, ואז לקחת אותו לעצמם. ואילו לדעת חכמים, אדם לא מעז להפקיר את כל נכסיו כדי שלא ייקחו לו אותם, ולכן עמי הארץ חשודים שלא הפרישו מעשר עני.

| על המפה

חבל לכיש

חבל לכיש הוא אזור בדרום הארץ, בין הרי יהודה לאשקלון. הוא נקרא על שם העיר לכיש המוזכרת בתנ"ך. לפני הקמת המדינה הוקמו בו שלושה קיבוצים, ובשנות החמישים הוקמה בו התיישבות גדולה כדי לקלוט את העלייה ההמונית שהגיעה באותה תקופה, וכדי ליצור רצף התיישבותי בין עזה לחברון. באזור נמצאים יישובים רבים, המחולקים לשבע מועצות אזוריות: לכיש, שפיר, יואב, מטה יהודה, שער הנגב, חוף אשקלון ובאר טוביה. לאחר ביצוע תוכנית

ההתנתקות
ב-2005 התיישבו
בחבל לכיש רבים
ממגורשי גוש
קטיף.

שדה כלניות בחבל לכיש, סמוך לאמציה (Wikipedia, Golf Bravo)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת נדרים פ"ב-פ"ח
פרשת וארא | כ"ב-כ"ח בטבת (21-15 לינואר)

דף פ"ב: רבי יוסי בר חלפתא

התלמוד מלמדנו שכל המשניות שברפ"ק זה הן מהתנא רבי יוסי, חוץ ממשניות שכתוב בהן במפורש שאמר אותן תנא אחר. רבי יוסי בר חלפתא נולד בציריך שבגליל לאביו רבי חלפתא שהיה גם הוא גדול בתורה. רבי יוסי למד תורה מפי אביו ומפי רבי עקיבא, ולמים רבי יהודה בן בבא הסמיך אותו להוראה. מיד אחר כך נמלט רבי יוסי לאסיה, כי הרומאים אסרו לסמוך תלמידי חכמים להוראה, ואילו רבי יהודה שזקן היה, לא יכול היה להימלט ונהרג על ידי הרומאים. רבי יוסי חיבר את ברייתת "סדר עולם" העוסקת בסדר הדורות ובמאורעות היסטוריים נוספים.

אחד מתלמידיו של רבי יוסי בר חלפתא היה רבי יהודה הנשיא. בכל פעם שרבי יהודה הנשיא שמע הלכה מרבי ישמעאל, בנו של רבי יוסי, בשם אביו רבי יוסי, היה מבטל את דעתו בפניו ואומר: "כבר הורה זקן".

דף פ"ג: מצות שכחה

התורה מצוה שלוש מצוות לבעל השדה בשעה שהוא קוצר: "לקט". "שכחה". "שפאה". מהי מצות שכחה?

בהגיע עת קצירת הירבול, פועלים פושטים על השדה עם מגל וקוצרים את התבואה. בידם האחת הם לופתים קבוצת חיטים ואת ידם השנייה הם מניפים עם המגל וקוצרים את החיטים. את החיטים שבידם

הם קושרים יחד ומשליכים על הקרקע. אלה הם "עומרים". בסוף היום השדה מלאה עומרים-עומרים והפועלים עוברים בכל השדה ואוספים את העומרים כדי להביאם אל הגורן.

אם בסוף היום, כשאוספים את העומרים, המלקט דילג על עומר אחד ושכח לאסוף אותו - עליו לקיים מצות שכחה. אסור לו לחזור לאסוף את העומר שהוא שכח לאסוף, אלא ישאיר אותו לעניים.

דף פ"ד: מעשר עני

את כל סוגי התרומות והמעשרות צריך להפריש בכל שנה (חוץ מאשר בשנת השמיטה). **יש רק שני סוגים של מעשרות שמתחלפים ביניהם, ובשנה שבה מפרישים מעשר אחד, אין צורך להפריש את המעשר האחר - מעשר שני ומעשר עני. בשנה שבה מפרישים מעשר עני, אין צורך להפריש מעשר שני, ובשנה שבה מפרישים מעשר עני, אין צורך להפריש מעשר שני.**

כיצד מקיימים את מצות מעשר עני? ישנן שתי אפשרויות לקיים המצוה: **אפשרות א':** להשאיר בשדה את התבואה שהופרשה כמעשר עני, וכל עני שרוצה יכנס לשדה ויקח את המעשר.

אפשרות ב': בעל השדה יקח איתו את המעשר לביתו והוא זה שיחליט לאיזה עני לחלק את המעשר.

אך בחורף ראשי בעל השדה לקחת את המעשר לביתו ולהחליט איזה עני יקבלנו.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שבשנים הראשונות של הנישואין בזמן שהם צריכים עוד ללמוד, למצוא פרנסה וכו' לגדל תינוקות, הם צריכים לגור יותר קרוב להורים ולמקום הלימודים במרכז הארץ. רק בשלב מאוחר יותר של החיים, אם הם עדיין ירצו, יוכלו לעבור לגור רחוק מהבית בנגב, אבל לא עכשיו בתחילת הדרך.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה עודדו אותם ואמרו להם שכל הכבוד להם שהם רוצים להיות חלוצים שהולכים ליישב את הנגב, וגם אם זה רחוק, ותנאים לא הכי טובים ויהיה קשה, הרי שהם עושים מעשה חשוב ומשמעותי.

א...מה?
עכשיו?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי
היא תתפרסם אצלו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת
הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

ספינת המעפילים חיים ארלוזורוב - הספינה אולואה

"חיים ארלוזורוב" היה שמה של ספינת מעפילים שהובילה לארץ 1398 מעפילים ננמלי שוודיה ואיטליה בשנת 1947. הייתה זו ספינה אמריקאית שנרכשה על ידי אנשי המוסד לעלייה ב', ונקראה על שם המדינאי חיים ארלוזורוב שנרצח. על הספינה **פיקד אריה "לובה" אליאב**. הספינה אספה מעפילים בנמלי אירופה והובילה אותם במסע הימי הארוך ביותר של ספינת מעפילים עד אז. בסמוך לארץ השתלטו הבריטים על הספינה לאחר מאבק קשה, וגורשו למחנות מעצר בקפריסין. הספינה נשארה תקועה על החוף, ובסוף מלחמת העצמאות נמכרה לגרוטאות.

צופים מהחוף בחיים ארלוזורוב (Wikipedia)

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- קהילת 'תלמוד
תורה אחרי הצהריים', מבוא חורון

חמ"ד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

"הכל מעלין לארץ ישראל"

"הכל מעלין לארץ ישראל" זהו מושג המופיע במשנה במסכת כתובות, והכוונה היא שאם אחד מבני הזוג מעוניין לעלות מארץ אחרת לארץ ישראל, הוא יכול לכפות את השני לעלות יחד איתו או להיפרד ממנו. כל זאת אפילו אם התנאים בארץ ישראל פחות נוחים מבחינה גשמית ורוחנית, משום שמעלת הישיבה בארץ ישראל גדולה מאוד.

[illegible]

5. עסק גם ברכש כלי נשק ולחימה עבור צה"ל.

ΑΙΟΛ ΖΑΧΑΡΙΣ Τ,

סדר נשים | מַסַּכַּת נְדָרִים, דף פ"ה - פ"ח

דף פ"ו: הקדוש ושטר חוב

דף פ"ז: "תוך כִּידי דיבור - כְּדִיבור"

דף פ"ח: מעשה קנין עבור אדם אחר

החרטומים עמדו חסרי אונים מול המכות האדירות שהנחית ה' על מצרים, אך את שתי המכות הראשונות - הדם והצפרדע - הצליחו גם הם לעשות בקסמיהם. **נשאלת השאלה, מדוע בחר הקב"ה לפתוח דווקא במכות כאלו שגם המצרים ידעו לעשות? הרי דבר זה מוריד לכאורה מגודלם של הניסים והמופתיים?** המגיד מדובנא מסביר כי דווקא בצורה זו לימד הקב"ה את העולם על כוחו וגדולתו. ה' רצה להראות לעולם שאת הניסים הגדולים שלו הוא מצליח לחולל גם מול אומה המלאה בבעלי קסמים ומופתיים. לכן התחיל ה' דווקא במכות שגם המצרים ידעו לעשות ובכך לימד ששאר המכות הן יוצאות דופן בכל קנה מידה, שאפילו הקוסמים הגדולים של מצרים עמדו מולם בהשתאות בלי כל יכולת לחקות או לעשות כמותם.

היו חכמים רבים שנקראו רבי יוסי. חברו ביניהם לבין מעשיהם (היעזרו בפרקי אבות):

1. רבי יוסי בן חלפתא
2. יוסי בן יעזר
3. רבי יוסי בן קיסמא
4. רבי יוסי הכהן

א. כונה על ידי רבו "חסיד".

ב. חיבר את ברייתת סדר עולם.

**ג. סירב להצעה לעזוב את מקום התורה
תמורת כסף רב.**

ד. היה זוגו של יוסי בן יוחנן.

(X-7, J-3, T-2, L-1, Z-1, E-1, R-1, S-1)

??? **ඡායනා චිත්‍රපට**

1. למי קרא רבי יהודה הנשיא "זקן"?
2. תוך כמה זמן אפשר להתחרט על דיבור שאמרנו?
3. איך אפשר להקנות חפץ לאדם שלא נמצא לידו?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.*בפיקוח רואה חשבון